

Sprawozdanie z działalności Instytutu Historii PAN w 2011 r.

Instytut przystąpił w styczniu 2011 r. do Konsorcjum Repozytorium Cyfrowego Instytutów Naukowych (RCIN). Głównym założeniem projektu jest utworzenie ogólnodostępnego, ponadregionalnego i multidyscyplinarnego repozytorium cyfrowego złożonego ze zdigitalizowanych materiałów archiwalnych, publikacji naukowych, dokumentacji badań oraz piśmienniczego dziedzictwa kulturowego ze zbiorów 16 polskich instytutów naukowych oraz ich bibliotek. Publikacje elektroniczne, które mają być wytworzone w ramach projektu w Instytucie Historii PAN, pochodzą ze zbiorów Biblioteki oraz Pracowni Atlasu Historycznego. Do publikacji w RCIN przewidziano następujące materiały: klocki zawierające rękopisy i starodruki z XVII i XVIII w., książki historyczne z XIX w., rękopiśmienną Kartotekę Słownika Historyczno-Geograficznego Mazowsza w Średniowieczu, historyczne regionalne czasopisma niemieckie z XIX i początków XX w., czasopisma i niektóre serie wydawane przez IH PAN („Acta Poloniae Historica”, „Kwartalnik Historyczny”, „Studia Źródłoznawcze”, „Studia z Dziejów Rosji i Europy Środkowo-Wschodniej”, „Odrodzenie i Reformacja w Polsce”, „Dzieje Najnowsze”, Polski Słownik Biograficzny, atlasy historyczne Polski). Materiały objęte prawami autorskimi będą udostępniane wszystkim czytelnikom bibliotek cyfrowych w miarę uzyskiwania licencji od ich posiadaczy.

Wymiernym efektem pracy w danym roku są pozycje oddane do druku. Z zadowoleniem należy stwierdzić, iż większość druków zwartych przyjętych przez wydawnictwa w 2011 r. to prace źródłowe. Natomiast cały dorobek publikacyjny w ujęciu liczbowym przedstawia się następująco. Opublikowano ogółem ponad 580 pozycji, w tym 53 wydawnictwa książkowe (12 – prac autorskich, 12 – „warsztatowych”, 22 – redagowanych i 7 – popularno-naukowych).

I Wybrane wyniki działalności naukowej

Kurczenie się stanu osobowego pracowni dokumentacyjnych budzi niepokój. Specjaliści o odpowiednich kompetencjach (znajomość łaciny i paleografii) odchodzą z powodu słabych warunków finansowych. Ich poprawy upatrujemy w uzyskaniu 5-letniego projektu badawczego w ramach Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki.

- Polski Słownik Biograficzny (red. Andrzej Romanowski) – ukazały się drukiem z. 193, 194 i 195, zaś z. 196 zostanie opublikowany do końca I kwartału 2012 r.
- Bibliografia historii Polski XIX i XX w. (red. Danuta Urszula Ściegosz-Karpińska) – w porównaniu do tempa prac nad cz. 2 tomu III, opublikowaną w 2010 r., przygotowania do edycji cz. 3 dotyczącej zaboru austriackiego zostały znacznie zintensyfikowane. Kartoteki zawierają obecnie 4127 czasopism, jednodniówek i kalendarzy oraz 437 pozycji z literatury dotyczącej całego zaboru, co w sumie daje liczbę 4564 tytułów. Jednocześnie prowadzono prace nad cz. 4 tomu III dotyczącą wydań emigracyjnych.
- Bibliografia historii polskiej (red. Anna Gruca) – pracowano nad dwoma rocznikami Bibliografii: za rok 2009 i 2010, z których pierwszy ukazał się drukiem. Materiał tego tomu przekazano do włączenia do bazy bibliografii na stronie Instytutu Pamięci Narodowej.

Był to ostatni rok współpracy z Instytutem Herdera w Marburgu na dotychczasowych zasadach. Wyselekcjonowane opisy z *Bibliografii historii polskiej za rok 2009* zostały włączone do bazy *Literaturdokumentation zur Geschichte Osteuropas*. Nowe propozycje współpracy nie są jeszcze znane.

Wydawnictwa źródłowe od średniowiecza po czasy najnowsze wzbogaciły się o następujące publikacje: *Najstarsza księga promocji Wydziału Sztuk Uniwersytetu Krakowskiego z lat 1402-1541* (współprac.: Tomasz Jurek, Izabela Skierska, Antoni Gąsiorowski) – zdobyła Nagrodę KLIO w dziedzinie edytorskiej; *Lustracja województw Prus Królewskich 1765*, t. III: *województwo malborskie* (oprac. Jerzy Dygdała); *Raporty Straży Kresowej 1919-1920. Ziem Północno-Wschodnich opisanie* (wybór i oprac. Joanna Gierowska-Kałuża) – ponad tysiącstronicowy tom unikatowych dokumentów opatrzonego obszernym komentarzem; *Czartoryski Adam: Rozważania o dyplomacji* (oprac. Marek Kornat), edycja wzbogacona o *Studium: Reforma dyplomacji i legitymizm narodów* autorstwa Marka Kornata; publikacje źródłowe okresu II wojny światowej to: *Inwentarz Archiwum Ringelbluma* (autorskie oprac. Tadeusz Epsztein), kolejna ważna pozycja z serii „Archiwum Ringelbluma. Konspiracyjne Archiwum Getta Warszawy”; *W rumuńskiej pułapce. Internowanie Józefa Becka i Edwarda Śmigłego-Rydza w dokumentach rumuńskich służb specjalnych* (wybór i oprac. Marek Kornat) oraz całkowicie zapomniane i nigdy dotąd nie wykorzystane przez historyków świadectwo dotyczące obrony Warszawy we wrześniu 1939 r.: *Żórawski Zdzisław: Dziennik Obrońcy*

Warszawy - wrzesień 1939 r. (oprac. Tomasz Szarota). Dzięki staraniom edytora udało się nie tylko ustalić, po kilkudziesięciu latach, autorstwo tego tekstu, ale także zrekonstruować pasjonującą biografię oficera II Oddziału Sztabu Głównego, którego wojenna tułaczka wiodła przez Rumunię, Włochy, Francję, Hiszpanię, Portugalię, Brazylię aż do Meksyku, gdzie zmarł w 1953 r.

Do druku przyjęto zaś, m.in.: (red. Tomasz Jurek) *Słownik historyczno-geograficzny województwa poznańskiego w średniowieczu*, cz. V, z.1 (oprac.: Paweł Dembiński, Tomasz Gidaszewski, Tomasz Jurek, Grażyna Rutkowska i Izabela Skierska); (red. Waldemar Bukowski) *Słownik historyczno-geograficzny województwa krakowskiego w średniowieczu*, cz. IV z. 3, (oprac.: Jacek Laberschek, Karol Nabiałek, Marian Wolski, Maciej Zdanek, przy współudziale Andrzeja Marca i Macieja Mikuły); *Casus conscientiae*. Orzeczenia prawno-pastoralne mistrzów krakowskich z XV w. (oprac. Krzysztof Bracha); *Korespondencja dyplomatyczna Stanisława Augusta z Augustynem Debolim. 1780 rok* (oprac. Adam Danilczyk i Zielińska Ewa); *Henryk Wereszycki - Stefan Kieniewicz. Korespondencja z lat 1947-1990* (oprac. Elżbieta Orman-Michta) oraz dwa tomy: *J. Giedroyc, C. Miłosz, Listy 1964-1972* i *J. Giedroyc, C. Miłosz, Listy 1973-2000* (oprac. Marek Kornat).

Pracowano intensywnie przy użyciu nowoczesnych metod nad atlasem historycznym województwa kaliskiego w XVI w., nie zapominając wszakże o autopsjach w postaci objazdu rowerowego po dawnych powiatach kaliskim i pyzdrskim.

Badania nad społeczeństwem i kulturą średniowieczną koncentrują się wokół zagadnień dotyczących kultury i ideologii wczesnego średniowiecza powszechnego i Polski (*Kult świętych i ideał świętości w średniowieczu* – red. Roman Michałowski), kultury (zwłaszcza religijnej) i ideologii późnego średniowiecza powszechnego i Polski (*Rewolucja husycka. Przedświt i pierwsze lata* - Stanisław Bylina; *Miasta podwójne i wielokrotne w średniowiecznej Europie* – Marek Słoń) oraz historii i kultury religijnej Żydów w średniowieczu polskim i powszechnym (*Żydzi w średniowiecznej Polsce. Gmina krakowska* autorstwa Hanny Zaremskiej uhonorowana Nagrodą KLIO I stopnia w dziale monografii naukowych).

Prace badawcze dotyczące dziejów nowożytnych skupiające się wokół historii społecznej oraz dziejów kultury politycznej Rzeczypospolitej szlacheckiej XVII i XVIII w., badań z zakresu historii powszechnej (Włochy, Francja, Turcja i Anglia) oraz porównawczej problematyki społecznej (Węgry, Czechy) zostały wzbogacone o tematykę żydowską ze szczególnym uwzględnieniem relacji chrześcijańsko-żydowskich w nowożytnej Rzeczypospolitej (Maria Cieśla). Ukazały się takie pozycje: *Bracia Załuscy – ich epoka*

i dzieło. *Zbiór studiów* (red. Dorota Dukwicz); *Spółeczeństwo staropolskie. Seria nowa*, t. 3: *Spółeczeństwo a rodzina* (red. Andrzej Karpiński i Iwona Dacka-Górzyńska), a także tom będący pokłosem konferencji na Zamku Królewskim na Wawelu w 2006 r. *Król a prawo stanów do oporu* (współred. Edward Opaliński).

Wobec ciągłego opóźniania oddania tekstów przez autorów zewnętrznych do t. III: *Prusy w dobie kształtowania się kapitalizmu, 1806 – 1871* postanowiono dokończyć zaawansowaną już w 80% syntezę siłami Pracowni Historii Niemiec i Stosunków Polsko-Niemieckich.

Również z tego samego powodu spowolnione są prace nad *Historią Pomorza*, t. V za lata 1918/1920 – 1945 pod redakcją Szczepana Wierchosławskiego, który opublikował monografię *Orzeł czarny i orzeł biały. Problemy modernizacji społeczeństwa polskiego prowincji Prusy Zachodnie w I połowie XIX i na początku XX wieku*.

W ramach programu ramowego „Dom gdański i jego mieszkańcy od późnego średniowiecza do początku XIX w.” zakończono prace nad cz. 2: *Studia i materiały do dziejów domu gdańskiego od XV do połowy XIX w.* (red. Edmund Kizik). Przygotowano do druku *Szkice z życia codziennego w Gdańsku 1945-1989* (współred. Edmund Kizik) jako prace przygotowawcze do t. VI *Historii Gdańska*.

Opublikowano tom V serii wydawniczej „Klio polska. Studia i materiały z dziejów historiografii polskiej po II wojnie światowej” (red. Andrzej Wierzbicki) i trwają prace nad kolejnym tomem.

W ramach badań nad przeobrażeniami społecznymi XIX i XX w. trwają intensywne prace nad nową syntezą społeczeństwa II Rzeczypospolitej. Dotychczas zorganizowano kilka warsztatów-konferencji (patrz pkt. IV), podejmujących najważniejsze wątki z punktu widzenia realizacji projektu dotyczące kulturowych aspektów modelu życia społecznego i marginesów społecznych okresu międzywojennego, stosunków wyznaniowych i narodowościowych. Kolejne spotkania będą poruszać problematykę demografii, procesów socjalizacji, roli państwa w kreowaniu modelu życia społecznego oraz procesów pracy jako czynnika współtworzącego ład społeczny II RP. Opublikowano następujące zbiory studiów: *Autonomia jednostki w Europie i w Polsce od XVII do XX wieku* (red. Włodzimierz Mędrzecki), *Kobiety i procesy migracyjne* (współred. Katarzyna Sierakowska) i *Eugenika - Biopolityka – Państwo* (współred. Magdalena Gawin), które są pokłosem konferencji z 2008 r.

W zakresie prac nad historią idei powstał projekt, który będzie realizowany przez kolejne lata, dotyczący specyfiki polskiego rozwoju dziejowego (Maciej Janowski). Ponadto

kontynuowano prace na temat obrazu sąsiednich narodów w opracowaniach naukowych powstałych w czasie I wojny światowej, historii porównawczej upadku Świętego Cesarstwa i upadku Rzeczypospolitej w XIX-wiecznej literaturze historycznej, historii radykalnych ruchów prawicowych w pierwszych latach XX wieku oraz w okresie międzywojennym. Opublikowano: *Die Wahrheit ist auf unserer Seite. Nation, Marxismus und Geschichte im Ostblock* (Maciej Gorny); *Deutsch-polnische Erinnerungsorte*. Bd. 3: *Parallelen* i toż w języku polskim *Polsko-niemieckie miejsca pamięci*, t. 3: *Paralele* (współred. Maciej Gorny); *Sdvižkov D.: Epoka inteligencji. Historia porównawcza warstw wykształconych w Europie* (red. Adam Kozuchowski); *Porter-Szücs Brian: Gdy nacjonalizm zaczął nienawidzić. Wyobrażenia nowoczesnej polityki w dziewiętnastowiecznej Polsce* (red./konsultacja hist. Grzegorz Krzywiec); *Imperiological Studies: A Polish Perspective* (Andrzej Nowak). Przyjęto do druku: *Studia z dziejów trójjęzycznej prasy żydowskiej na ziemiach polskich (XIX-XX w.)* (red. Joanna Nalewajko-Kulikov, przy współpracy Grzegorza P. Bąbiaka i Agnieszki J. Cieślukowej).

Historiografia czasów najnowszych wzbogaciła się o następujące pozycje: *Kto wyrąbie więcej ode mnie? Współzawodnictwo pracy robotników w Polsce w latach 1947-1955* (Hubert Wilk) oraz *Wolne media? Środowisko dziennikarskie w 1989 roku. Studia* (współred. Tadeusz Wolsza).

Ponadto ukazał się t. X wydawnictwa ciągłego „Polska 1944-45-89. Studia i Materiały” (red. Tomasz Szarota).

Do osiągnięć roku 2011 należy zaliczyć następujące publikacje :

- Hanna Zaremska, *Żydzi w średniowiecznej Polsce. Gmina krakowska*
- Stanisław Bylina, *Rewolucja husycka. Przedświt i pierwsze lata*
- (oprac.)Tomasz Jurek, Antoni Gąsiorowski, Izabela Skierska, *Najstarsza księga promocji Wydziału Sztuk Uniwersytetu Krakowskiego z lat 1402-1541.*

II Tytuły i stopnie naukowe uzyskane w IH PAN w 2011 r.

Profesor

- dr hab. Andrzej Nowak
- dr hab. Elżbieta Znamierowska-Rakk

Doktorzy habilitowani

- dr Marek Kowalski – „*Proventus Camerae Apostolicae Debiti. Opłaty duchowieństwa polskiego na rzecz papieża 1417-1484*”

- dr Zbigniew Romek – „Cenzura a nauka historyczna w Polsce 1944-1970”
- dr Marek Słoń – „Miasta podwójne i wielokrotne w średniowiecznej Europie”

Doktorzy

- mgr Łukasz Adamski – Mychajło Hruszewski i jego poglądy na Polskę i Polaków
- mgr Agnieszka Gajewska – Teatr i muzyka w Londynie epoki Restauracji w świetle pamiątek Samuela Pepysa
- mgr Patrycja Gąsiorowska – Konwent klarysek krakowskich do końca XVIII wieku
- mgr Monika Jusupović – Polityka lokalna w Wielkim Księstwie Litewskim w XVIII wieku. Działalność polityczna rodziny Zabiełłów w latach 1733-1795
- mgr Bartosz Kaliski – Pomimo komunizmu czy wbrew niemu? Życie społeczne archidiecezji gnieźnieńskiej w latach 1945-1980
- mgr Robert Kasperski – Tradycja dynastyczna Amalów. Legitymizacja władzy w państwie Teodoryka Wielkiego
- mgr Katarzyna Losson – Ideologia Hetmanatu w literaturze kancelistów kozackich (1670 - 1720)
- mgr Jolanta Mysiakowska-Muszyńska – Zabiegi o legalizację Stronnictwa Narodowego w kraju w latach 1945 - 1947

III Projekty badawcze („granty”) realizowane w 2011 r. w IH PAN

tytuł projektu	kierownik projektu	okres realizacji
Własne - 19		
Rękopiśmienna mapa topograficzna Królestwa Galicji i Lodomerii (tzw. Mapa Mieg’a) z lat 1775 – 1783 - przygotowanie do edycji opisów do map 94 – 200, przygotowanie krytycznej edycji jednego tomu z 15 – 20 arkuszami, opisami i indeksami	mgr Waldemar Bukowski	2008 – 2011
Granica wschodnia cywilizacji zachodniej w średniowieczu	dr hab. prof. IH PAN Zbigniew Dalewski	2011 – 2014
Modele władzy dynastycznej w Europie Środkowo-Wschodniej we wczesnym średniowieczu	dr hab. prof. IH PAN Zbigniew Dalewski	2011 – 2014
Przygotowanie do druku źródła: A. Grabianka, Statističeskíe sveděniâ o	dr hab. prof. IH PAN Tadeusz Epsztein	2009 – 2012

poměšičih' iměniâh' kievskoj, podol'skoj i volynskoj gubernii..., St. Petersburg' 1860, rkps, Biblioteka Jagiellońska w Krakowie, sygn. 5985, k. 231		
Księga ziemska konińska 1394 – 1416	mgr Tomasz Gidaszewski	2009 – 2012
Stanisław Patek i jego czasy - biografia Stanisława Patka (1866 – 1944), adwokata i dyplomaty	dr hab. prof. IH PAN Małgorzata Gmurczyk-Wrońska	2008 – 2011
Idee rasowe, charakterologia narodowa i etnopsychologia w Europie Środkowo-Wschodniej w kontekście I wojny światowej	dr Maciej Górny	2011 – 2014
Specyfika rozwojowa dziejów Polski i Europy Środkowej. Analiza historyczna debat o wyjątkowości narodowej i regionalnej	prof. dr hab. Maciej Janowski	2011 – 2014
Urzędnicy Wielkiego Księstwa Litewskiego – ziemia połocka i województwo połockie XIV – XVIII wiek	dr hab. prof. IH PAN Henryk Lulewicz	2009 – 2012
Rzeczpospolita Obojga Narodów w angielskich publikacjach prasowych, 1620 – 1660. Przygotowanie bazy danych i opracowanie problemu	dr Anna Kalinowska	2010 – 2012
Posłanki i senatorki II Rzeczypospolitej (1928 – 1939) - ich postawy i dokonania. Opracowanie wyników badań nad parlamentarzystkami dwudziestolecia międzywojennego	mgr Mariola Kondracka	2010 – 2011
Monumenta Vaticana res gestes Polonicas Illustrantia, tom 1, część I (1378 – 1393)	dr Marek Kowalski	2010 – 2013
Historyczne uwarunkowania recepcji polskiej imigracji przełomu XX i XXI wieku w Hiszpanii	dr Małgorzata Nalewajko	2010 – 2012
Rękopiśmienna mapa topograficzna Królestwa Galicji i Lodomerii (tzw. Mapa Mieg'a) z lat 1775 –	dr hab. Zdzisław Noga	2008 – 2011

1783 - przygotowanie do edycji opisów do map 1–93, przygotowanie krytycznej edycji jednego tomu z 15 – 20 arkuszami, opisami i indeksami		
Michał Rola-Żymierski (1890 – 1989) - biografia polityczna i wojskowa	dr Jarosław Pałka	2010 – 2013
Między historią a literaturą. Wizerunek kobiety w rosyjskiej prozie radzieckiej lat 20. i 30. XX w.	mgr Natalia Pietkiewicz	2011 – 2014
Nauki pomocnicze historii - syntezy (bibliologia, chronologia, demografia, znaki władzy i państwa polskiego)	prof. dr hab. Andrzej Rachuba	2007 – 2011
Pariasi II Rzeczypospolitej - świat międzywojennych przestępców na przykładzie woj. warszawskiego i łódzkiego	dr Mateusz Rodak	2010 – 2013
Iura vicariorum. Kopiański kolegium wikariuszy katedry poznańskiej z XV w.	dr hab. prof. IH PAN Izabela Skierska	2009 – 2012
Ruch niepodległościowy Polski w pierwszej połowie XIX wieku - studia i materiały	prof. dr hab. Wiktoria Śliwowska	2010 – 2013
Dyskusja wokół idei kultury i sztuki narodowej na ziemiach polskich na przełomie XIX i XX wieku, na tle prądów europejskich	mgr Adrianna Sznapik	2011 – 2014
Nauki pomocnicze historii (cz. III, kontynuacja): paleografia, epigrafika, edytorstwo	dr hab. prof. IH PAN Tadeusz Trajdos	2009 – 2012
Życie codzienne na ziemiach Pomorza Nadwiślańskiego w I połowie XX stulecia – procesy modernizacji i zmiany warunków materialnych	prof. dr hab. Szczepan Wierchosławski	2009 – 2012
Nauki pomocnicze historii (kontynuacja, cz. IV) – genealogia średniowiecza polskiego	prof. dr hab. Jan Wroniszewski	2009 – 2012
Społeczeństwo II Rzeczypospolitej	prof. dr hab. Janusz Żarnowski	2010 – 2013

Promotorskie - 2		
Polityka lokalna w Wielkim Księstwie Litewskim w XVIII wieku. Działalność polityczna rodziny Zabiełłów w latach 1732 – 1795	dr hab. prof. IH PAN Wojciech Kriegseisen	2009 – 2012
Od Komunistycznej Partii Polski do „Radia Madryt” – biografia polityczna Józefa Łobodowskiego (1909 – 1988)	mgr Paweł Libera	2009 – 2012
Celowe – w ramach UE – sieciowy 1		
Repozytorium Cyfrowe Instytutów Naukowych	dr Aleksandra Czapelska	2011 – 2014

IV Konferencje organizowane lub współorganizowane przez IH PAN w 2011 r.

- 1) „Symboliczne i realne podstawy tożsamości społecznej w średniowieczu” (IH UW, IH PAN, MHP), Warszawa, 27-29.01.2011
- 2) „Ruch prometejski - fenomen międzynarodowy” (IPN, IH PAN), Warszawa, 16–17.02.2011
- 3) Konferencja Polsko-Rumuńskiej Komisji Historycznej „Elity Polskie i rumuńskie a ich wzajemne stosunki na przestrzeni wieków” (IH PAN/UMCS), Kazimierz Dolny n. Wisłą, 12-18.09.2011
- 4) „Wielkie Księstwo Litewskie – od monarchii Giedyminowiczów do monarchii konstytucyjnej i utraty suwerenności” (XX Spotkanie Komisji Lituanistycznej przy KNH, Instytut Historii Prawa UW, Instytut Historyczny UW, IH PAN), Warszawa, 27-28.09.2011
- 5) “Shifting Memories – Manifest Monuments. Memories of the Turks and Other Enemies” (IH PAN, IH UP Kraków, Stacja PAN Wiedeń), 27-30.09.2011
- 6) „Województwo kaliskie w XVI w.” (IH PAN) – Kalisz, 29-30.09.2011
- 7) „Druga Rzeczpospolita. Społeczeństwo i kultura” (IH PAN), Warszawa 20-21.10.2011
- 8) „Okupacja Wilna czy Polskie Kresy Wschodnie. Dwa spojrzenia na przeszłość polsko – litewską” (MHP, IH PAN), Warszawa 17.11.2011
- 9) Warsztaty sermonistyczne „Kaznodziejstwo średniowieczne. Teksty, atrybucje, audytorium. Polska na tle Europy” (IH PAN), Warszawa 18-19.11.2011

- 10) „Margines społeczny Drugiej Rzeczypospolitej”(IH PAN), Warszawa 24-25.11.2011
- 11) „Migracje a państwa narodowe. Etniczność, obywatelstwo, transnarodowość” (IH PAN, IEiAK), Warszawa 01–02.12.2011
- 12) „Wielkie Księstwo Litewskie w Rzeczypospolitej: spojrzenie historyków i społeczna pamięć” (MHP, IH PAN), Warszawa 08.12.2011
- 13) „Religia a społeczeństwo II Rzeczypospolitej” (IH PAN), Warszawa 16.12.2011

V Działalność wydawnicza w 2011 r.

W roku 2011 został w pełni utrzymany zadowalający rytm wydawania czasopism i wydawnictw ciągłych Instytutu. Łączna liczba publikacji (tytułów i tomów) wydawanych lub współwydawanych była zbliżona do średniej z ostatnich lat.

W 2011 roku opublikowano łącznie 35 tytułów/ 45 tomów wobec 38 tytułów / 48 tomów w 2010, 40 tytułów / 53 tomów w 2009, czy 35 tytułów / 49 tomów w 2008 roku.

Struktura wydawnictw opublikowanych w 2011 roku jest zbliżona do tej z ostatnich kilku lat, przy czym więcej jest tomów zbiorowych, a mniej wydawnictw źródłowych:

9 tytułów (17 tomów) czasopism

5 tytułów (7 tomów) wydawnictw ciągłych i słowników

9 tytułów monografii

2 tytuły wydawnictw źródłowych

10 tytułów zbiorów artykułów, studiów i materiałów pokonferencyjnych

(w tym 2 tomy pokonferencyjne w językach obcych

oraz 1 monografia tłumaczona z języka obcego).

Szereg kolejnych pozycji z planów wydawniczych IH PAN znajduje się na ostatnim etapie produkcji lub w druku, ich ukazania się należy oczekiwać w pierwszym kwartale 2012 roku.

VI Współpraca naukowa z zagranicą w 2011 r.

W okresie objętym sprawozdaniem w ramach standardowej wymiany badawczej Instytut gościł 42 uczonych zagranicznych, natomiast pracownicy Instytutu wyjeżdżali w celach naukowo -badawczych 30 razy. W porównaniu do poprzednich lat można zaobserwować zmianę struktury dofinansowania wyjazdów zagranicznych – regularne zmniejszanie limitów na wyjazdy finansowane ze środków budżetowych przeznaczonych na

międzynarodową wymianę naukową skutkuje poszukiwaniem dofinansowania wyjazdów poza środkami statutowymi i ; w rezultacie coraz większa część kosztów wyjazdów naukowych pokrywana jest z indywidualnych środków grantowych.

W ostatnim roku Instytut był organizatorem bądź współorganizatorem dwóch cyklicznych konferencji międzynarodowych o charakterze dwustronnym. Były to: spotkanie historyków polsko – rumuńskich nt. „Elity Polskie i rumuńskie a ich wzajemne stosunki na przestrzeni wieków”, które odbyło się w Kazimierzu n. Wisłą (przy współpracy z UMCS), a przewodniczyli mu dr hab. prof. IH PAN Marek Kornat i prof. Małgorzata Willaume (UMCS) oraz jubileuszowe XX spotkanie Komisji Lituanistycznej. Z konferencji o charakterze międzynarodowym warto wspomnieć tę o wyjątkowym prestiżu: “Shifting Memories – Manifest Monuments. Memories of the Turks and Other Enemies” , zorganizowaną we współpracy z Instytutem Historycznym Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie oraz Stacją Naukową PAN w Wiedniu. Pracownia Przeobrażeń Społecznych XIX i XX wieku I H PAN była także współorganizatorem cyklu krajowych konferencji „Społeczeństwo II Rzeczypospolitej”. W 2011 roku odbyły się trzy takie konferencje: „Druga Rzeczpospolita. Społeczeństwo i kultura”, „Margines społeczny Drugiej Rzeczypospolitej” oraz „Religia a społeczeństwo II Rzeczypospolitej”.

W zakresie zinstytucjonalizowanych form współpracy IH PAN odnowił porozumienie o współpracy z Instytutem Historii Ukrainy NAN Ukrainy oraz rozpoczął rozmowy odnośnie podpisania umowy o współpracy naukowej z Katedrą Historii Frankonii Uniwersytetu w Würzburgu.

Pracownicy Instytutu uczestniczyli również w międzynarodowych konferencjach za granicą, bądź wygłaszali wykłady w ośrodkach o międzynarodowym prestiżu (m.in. Biblioteka Stefanyka we Lwowie, Stacja Naukowa PAN w Wiedniu). Warto też podkreślić aktywny udział pracowników Instytutu w organizacji lekcji i warsztatów w ramach Festiwalu Nauki (Pracownia Atlasu Historycznego) oraz czynny udział Wydawnictwa IH PAN w XX Targach Książki Historycznej w Warszawie.

VII Nagrody i wyróżnienia, jakimi zostali uhonorowani pracownicy IH PAN w 2011 r.

- dr hab. prof. IH PAN Krzysztof Chłapowski – Srebrna Odznaka Krasickiego - za prace badawcze dotyczące przeszłości Dubiecka i okolic

- dr Maciej Górny – Stypendium Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego dla wybitnych młodych naukowców
- dr Paweł Jeziorski – Nagroda KLIO III stopnia w kategorii monografii naukowej oraz II nagroda imienia Aleksandra Gieysztora za książkę *Margines społeczny w dużych miastach Prus i Inflant w późnym średniowieczu i wczesnych czasach nowożytnych*
- prof. dr hab. Antoni Gąsiorowski, prof. dr hab. Tomasz Jurek, dr hab. prof. IH PAN Izabela Skierska – Nagroda Klio w kategorii edytorskiej za książkę *Najstarsza księga promocji Wydziału Sztuk Uniwersytetu Krakowskiego z lat 1402-1541*
- dr hab. prof. IH PAN Wojciech Kriegseisen – Nagroda naukowa Wydziału I Nauk Społecznych PAN im. J. Lelewela za książkę *Stosunki wyznaniowe w relacjach państwo-kościół między reformacją a oświeceniem (Rzesza Niemiecka – Niderlandy Północne – Rzeczpospolita polsko-litewska)*
- prof. dr hab. Andrzej Nowak – Wacław Jędrzejewicz History Medal - za wkład w badania historii Europy wschodniej w XX wieku
- prof. dr hab. Andrzej Nowak – Nagroda Naukowa im Włodzimierza Pietrzaka za prace dotyczące historii Polski w XX wieku
- prof. dr hab. Andrzej Nowak – Nagroda Fundacji na rzecz Nauki Polskiej - Laureat programu Mistrz - za projekt "Historie i pamięci imperiów w Europie Wschodniej; studia porównawcze"
- dr hab. prof. IH PAN Tadeusz Trajdos – Zasłużony dla Spisza, za ponad 30-letnią działalność narodową, dydaktyczną i naukowo-badawczą na Spiszu
- prof. dr hab. Hanna Zaremska – Nagroda Klio I stopnia w kategorii monografii naukowych za książkę *Żydzi w średniowiecznej Polsce. Gmina krakowska.*

Warszawa, 26 stycznia 2012 r.

Dyrektor Instytutu Historii PAN

Dr hab. prof. IH PAN Wojciech Kriegseisen